

COMUNICAT DE PRESĂ

30 octombrie 2024

Președintele României, Klaus Johannis, a promulgat o altă **lege mai favorabilă grupurilor infracționale organizate care poate avantaja inclusiv gruparea coordonată de frații Tate**. Din păcate și acest proiect de lege, la fel ca cel promulgat în 2020, a fost susținut de ONG-uri care activează în domeniul luptei împotriva traficului de persoane.

În 2024, un grup de ONG-uri¹ a preluat inițiativa de a modifica reglementările ce generau suprapunere între infracțiunile de proxenetism în formă agravantă și trafic de persoane sau minori din Codul Penal. Aceste modificări nu au vizat amendarea textului infracțiunii de proxenetism așa cum s-a discutat în anii precedenți, ci a abrogat agravantelor care duceau la suprapunerea faptelor de proxenetism în formă agravantă cu faptele de trafic de persoane "La art.213, alineatele (2), (3) și (3¹) se abrogă"². Această inițiativă, care reprezintă o lege mai favorabilă grupurilor infracționale organizate, a fost susținută în Parlament de Comisia specială comună a Camerei Deputaților și Senatului pentru combaterea traficului de persoane, precum și de alți actori³.

Proiectul de lege propus⁴ a introdus modificări legislative necesare, dar modalitatea aleasă a fost una nepotrivită. Conform principiilor de drept penal, abrogarea unei norme produce efecte de dezincriminare asupra faptelor în dosarele aflate în lucru la parchete sau pe rolul instanțelor de judecată, în absența unor dispoziții tranzitorii clare. Proiectul a fost introdus în Parlament fără astfel de dispoziții deși avea ca efect dezincriminarea faptelor de proxenetism cu minori sau prin constrângere (asimilate traficului de persoane), afectând grav eforturile de combatere a acestor infracțiuni.

ECLER a solicitat atât inițiatorilor proiectului de lege, inclusiv într-o dezbatere publică la TvR⁵, cât și Comisiei speciale comune a Camerei Deputaților și Senatului pentru combaterea traficului de persoane să introducă norme tranzitorii care să protejeze dosarele aflate în lucru la parchete și pe rolul instanțelor de judecată, însă solicitarea nu a fost luată în considerare. Demersul politic din Parlamentul României subliniază clar că nu a existat o intenție reală de a adopta o legislație corectă și bine fundamentată, ci mai degrabă o tendință de a crea un cadru legal mai favorabil infractorilor.

După intervenția Parchetului General, Senatul a completat proiectul de lege și a introdus norme tranzitorii care acopereau numai dosarele aflate pe rolul judecătorilor "Cauzele care au ca obiect infracțiunea de proxenetism prevăzută la art. 213 alin. (2), (3) și (3¹) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare... rămân în competența judecătorilor."⁶ În practică, toate dosarele de proxenetism prin constrângere și proxenetism cu minori, aflate în curs de cercetare la parchete sau în diferite faze de judecată la alte instanțe decât judecătorii, beneficiau de efectele legii mai favorabile. Acest lucru presupunea că, în absența unor dispoziții tranzitorii cuprinzătoare, aceste cazuri urmau a fi reanalizate sub un cadru legislativ mai puțin sever.

Camera Deputaților, în calitate de a doua cameră decizională, a încercat completarea dispozițiilor tranzitorii pentru a include și dosarele aflate în lucru la parchete sau pe rolul altor instanțe de judecată însă modificările aduse nu au fost suficient de cuprinzătoare pentru a acoperi toate dosarele, creând dezincriminarea faptelor în dosarele în care faptele de proxenetism prin

¹ Schimbări legislative, Fundația International Justice Mission (IJM) și Asociația ANAIS, https://www.realitatea.net/stiri/actual/schimbari-legislative-imbunatatiri-privind-sprrijinirea-si-protectia-victimelor-infracțiunilor-si-incadrarea-proxenetismul-in-forma-agravata-la-traffic-de-persoane_66f2c5cb0dae3469f15b9495

² Proiectul de lege PL-x 450/2024, punctul 6, pagina 2, <https://www.senat.ro/legis/PDF/2024/24L420FG.PDF?nocache=true>

³ Doamna ambasador Kathleen Kavalec la conferința IJM privind combaterea traficului de persoane, <https://ro.usembassy.gov/ro/doamna-ambasador-kathleen-kavalec-la-conferinta-ijm-privind-combaterea-trafficului-de-persoane>

⁴ Proiectul de lege PL-x 450/2024, punctul 6, pagina 2, <https://www.senat.ro/legis/PDF/2024/24L420FG.PDF?nocache=true>

⁵ TvR, Punctul critic, min. 39, <https://www.youtube.com/watch?v=8-owe4Sgkd8>

⁶ Proiect de lege PL-x 450/2024, Senat, punctul 6, pagina 2, https://www.cdep.ro/proiecte/2024/400/50/0/se510.pdf?fbclid=IwZXh0bgNhZW0CMTAAAR3ZtsfIXIkm7BzpLLi7-O5BNFYuwg0uURcwMTYwvENqTFjAXM5qfhU0_aem_o87x3WwX_08LoyfecZFDQg

constrângere și proxenetism cu minori sunt comise de grupuri infracționale organizate, pentru care legea publicată în Monitorul Oficial rămâne mai favorabilă *”Cauzele care au ca obiect infracțiunea de proxenetism prevăzută la art. 213 alin. (2), (3) și (3¹) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare... rămân în competența judecătorilor, și, respectiv, a parchetelor de pe lângă judecătorii, dacă după calitatea făptuitorului nu sunt competente alte instanțe sau parchete”*⁷. Condiția introdusă referitoare la „calitatea făptuitorului” (avocat, funcționar public, medic etc) nu era necesară, deoarece aceasta în mod evident exclude unele situații precum dosarele în care infracțiunile de proxenetism prin constrângere sau proxenetism cu minori sunt comise de membri ai unor grupuri infracționale organizate. Competența de a investiga și judeca aceste infracțiuni comise de grupuri infracționale organizate revine parchetelor de nivel superior, precum DIICOT, și instanțelor superioare, respectiv tribunalele, curțile de apel sau Înalta Curte de Casație și Justiție.

Este profund dezamăgitor că un proiect de lege cu un astfel de impact asupra luptei împotriva traficului de persoane și proxenetismului a fost susținut de actori statali și nestatali care ar trebui să lupte împotriva acestui fenomen. În octombrie 2020, în timpul campaniei electorale precedente, un grup de ONG-uri⁸ a susținut o altă lege mai favorabilă pentru traficanți și persoane care au comis fapte de pornografie infantilă. Legea a fost adoptată de Parlamentul României și promulgată de Președintele României, deși 108 ONG-uri⁹ au atras atenția asupra acestei probleme, care ulterior a produs efecte juridice foarte grave alături de decizii ale Curții Constituționale. Parchetul General a menționat că *„la sfârșitul anului trecut (2022), DIICOT avea peste 600 de dosare care ar putea fi închise după decizii de prescripție: 288 în fază de urmărire penală și 317 în cameră preliminară sau în faza de judecată”*¹⁰. Printre grupurile infracționale organizate care au beneficiat de acea lege mai favorabilă au fost identificate mai multe dosare în care erau implicați angajați ai unor instituții publice¹¹ sau chiar politicieni și oameni de afaceri importanți¹².

Consecințele ultimei modificări legislative din 2024 sunt greu de anticipat în acest moment, având în vedere complexitatea și impactul pe termen lung al noilor reglementări. Datele pe care ECLER le-a primit de la Parchetul General, DIICOT și CSM arată că în peste 100 de dosare s-ar putea aplica această lege mai favorabilă. În mod evident una dintre grupările infracționale beneficiare de aceste modificări legislative ar putea fi cea coordonată de frații Tate.

Este dezamăgitor faptul că, atât în 2020 cât și în 2024, instituții fundamentale care au rolul de a asigura respectarea interesului public și integritatea procesului legislativ, precum Consiliul Legislativ¹³ și Consiliul Economic și Social¹⁴, au emis avize favorabile cu privire la textul inițial introdus de ONG-uri în Parlament care nu cuprindea dispoziții tranzitorii, în ciuda evidenței că abrogarea normelor penale generează reglementări favorabile făptuitorilor. Consiliul Legislativ ar trebui să verifice *„implicațiile noii reglementări asupra legislației în vigoare și modul cum acestea se regăsesc în textul proiectului prin abrogări, modificări sau completări”*. Acest fapt ridică întrebări serioase cu privire la capacitatea instituțiilor din România de a identifica și evalua corect implicațiile legale și sociale ale modificărilor legislative, mai ales într-un domeniu atât de sensibil. Astfel de măsuri legislative adoptate în mod repetat înaintea alegerilor în România ridică suspiciuni de interferență în procesul legislativ și au creat un precedent periculos în lupta împotriva traficului de persoane și criminalității organizate.

⁷ Proiect de lege, Camera Deputaților, punctul 7, pagina 2, https://www.cdep.ro/pls/proiecte/docs/2024/pl450_cd450_24.pdf

⁸ Cuminat de presă, Camera Deputaților, https://www.cdep.ro/relatii_publice/site2015.text_presa?pid=20969

⁹ Scrisoare adresată Președintelui României de 108 ONG-uri, 13 octombrie 2020, <https://stopat.ecler.org/wp-content/uploads/2024/10/2020-10-13-Scrisoare-Prezidinte-Proiect-Bizgan.pdf>

¹⁰ Știrile ProTV, Primele prescripții în dosarele de proxenetism. Indivizi cercetați pentru trafic de minori au scăpat de procese, <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/primele-prescriptii-in-dosarele-de-proxenetism-indivizi-cercetati-pentru-traffic-de-minori-au-scapat-de-procese.html>

¹¹ Fostul comandant al Poliției Mizil, achitat într-un dosar ce avea legătură cu trafic de minori, <https://www.g4media.ro/fostul-comandant-al-politiei-mizil-achitat-intr-un-dosar-ce-avea-legatura-cu-traffic-de-minori-instanta-a-decis-ca-faptele-s-au-prescris.html>

¹² Clubul secret din Bacău unde se organizau orgii cu minore. Clienții, filmați și șantajați <https://stirileprotv.ro/stiri/actualitate/clubul-secret-din-bacau-unde-se-organizau-orgii-cu-minore-clientii-filmati-si-santajati.html>

¹³ Avizul Consiliului Legislativ, <https://www.cdep.ro/proiecte/2024/400/50/0/cl510.pdf>

¹⁴ Avizul Consiliului Economic și Social, <https://www.cdep.ro/proiecte/2024/400/50/0/ces510.pdf>